

Letur poročila za posthume let. 1930 za primarni zakonik

Poštnina plačana v gotovini.

1931

LETO VII.

Do 22. j. 1931

Kraj: _____

ZADRVGAR.

G · L · A · S · I · L · O · N · A ·

B · A · V · L · J · A · L · N · Σ

Z · A · D · R · V · G · Σ · V · S ·

L · V · Ž · B · Σ · N · C · Σ · V ·

D · R · Ž · A · V · N · I · H ·

Ž · Σ · L · Σ · Z · N · I · C ·

L J V B L J A N A VII.

S.

R.

ZADRUGAR

GLASILO NABAVLJALNE ZADRUGE VSLUŽBENCEV DRŽ. ŽEL.

Štev. 1.

LJUBLJANA, 20. JANUARJA 1931.

Leto VII.

Ivan Deržič:

Na delo do še večje popolnosti!

Vodstvo naše zadruge stopa v novem letu s svojim listom v novi obliki pred članstvo, pred slovenske železničarje-zadrugarje. List je dobil obliko revije!

To odločitev vodstva, upravnega in nadzornega odbora, naše zadruge sigurno vsak slovenski železničar-zadrugar pozdravlja z največjim veseljem in ponosom. Naša nabavljalna zadruga je postala že tako mogočna gospodarska ustanova slovenskih železničarjev, da je bilo potrebno dati temu dejstvu viden znak tudi na zunanaj!

Iz malega početka se je naš Zadrugar razvijal tekom 6 let svojega obstoja. Počasi je šlo in težko, zelo težko! Potrebno je bilo orati ledino, vso zaraščeno z osatom in plevelom. Od začetka ni bilo sodelavcev in skoraj tudi ne čitateljev. Pa še oni, ki so čitali Zadrugarja, so samo kritizirali! A vztrajnost vodstva in neomajana odločnost sta končno uspeli. Zadnji dve leti se je krog čitateljev v ogromni meri razširil in povečal. Zabavljanje, da list ni potreben, je prestalo! Na sestankih in občnih zborih so se sicer pojavljale kritike, a bile so iznešene z ljubeznijo do lastnega združnega glasila in z namenom, da bi se glasilo spopolnilo ter bilo pravi svetovalec vsem in vsakemu članu-zadrugarju. Mnogo je bilo tovarišev zadrugarjev, ki so želeli, da bi glasilo imelo prikladnejšo in trajnejšo obliko. Tej želji je sedaj ustrezno.

Kaj nam je in kaj nam mora postati in ostati naše združno glasilo? Od svoje prve številke je bil Zadrugar najiskrenejši prijatelj in zaščitnik res pravih in pravičnih interesov slovenskih železničarjev. To svojo nalogo je vršil vedno po svojih najboljših močeh! Danes je naš Zadrugar slehernemu slovenskemu železničarju-zadrugarju nenadomestljiv tovariš in učitelj! Postati in ostati pa mora za vedno nerazdružljiva vez in podlaga moralnega, duševnega in materialnega razvoja in napredka celega slovenskega železničarskega stanu!

Naša mesečna revija Zadrugar mora postati res pravi slovenski železničarki družinski list, po katerem bo z veseljem in pričakovanjem segel

sleherni družinski član slovenskega železničarja. Oče, ko se povrne iz službe, da najde razvedrila in pouka, mati, ki skrbi za družino, da najde navodil za gospodinjstvo in oskrbo svojcev, otrok, da najde pouka, zabave in veselja in da najde pred vsem pravih navodil in smernic za življenje — dobrega in pravega človeka!

Zadrugar pa naj v novi obliki zamaši za vedno še eno vrzel ter naj združuje železničarski stan z ostalimi stanovi. S sodelovanjem naših slovenskih kulturnih delavcev, gospodarskih, zadrughnih in strokovnjakov za razna pereča obča vprašanja naj se poglobi medsebojno temeljito spoznavanje v dobro ne samo našega stanu, nego v dobro splošnosti, našega naroda!

Sleherni slovenski železničar-zadrugar pa naj pomaga, naj sodeluje, da s skupnim delom, s skupno ljubeznijo in s skupnim ponosom dvignemo naše glasilo, našo revijo Zadrugarja do najvišje možne popolnosti!

S temi željami veljaj najiskrenejši pozdrav našemu Zadrugarju v novi obliki — prvi reviji slovenskih železničarjev:

Vzgajaj slovenske železničarje in bodi glasnik lepšega življenja, lepše bodočnosti; bodi nerazdružljiva vez večne skupnosti jugoslovanskega prometnega osebja!

Profesor Totomianz o zadrughništvu

Dne 10. decembra 1930 je predaval znameniti profesor Totomianz v Zagrebu o zadrughništvu. Odzval se je vabilu zadrughne šole v Zagrebu, katera poskuša zainteresirati Zagreb in pokrajino za zadrugarstvo. V prvi vrsti je šola namenjena, kakor tudi predavanja, za kmetovalce, skušali so pa privabiti tudi inteligenco, da se tudi ona zanima za zadrughni pokret. Trdijo, da ve naša inteligenca manj o zadrughništvu, kakor povprečen kmet na Danskem ali v Švici, da ne govorimo o delavstvu v Angliji.

Profesorja Totomianza smo slišali predavati tudi že v Ljubljani. Smatrajo ga danes kot enega največjih pionirjev svetovnega zadrughnega pokreta. V Zagrebu je povedal mnogo novega, česar nismo slišali v Ljubljani. Prinašamo nekaj odlomkov iz njegovega predavanja.

Človek ne živi samo od kruha, temveč tudi od idej. Zgodovina nam dokazuje, da igra na svetu idealni moment večjo vlogo, nego materijalni. Človek je višje bitje, katerega vedno vodijo ideje; on se vedno giblje ter išče novih nazorov. Prej je vladal na svetu konservatizem, ki ima tudi svoje dobre strani. Očuval je vsaj to, kar so prej dobrega ustvarili. Ni bilo skokov, če že ni bilo napredka. Liberalizem, ki je prišel po konservatizmu, je osvobodil človeka od zastarelih spon in naredil mnogo dobrega na polju politične pa tudi ekonomske svobode. Liberalizem je veroval, da je svoboda dovoljna za boljšo bodočnost tudi na gospodarskem polju. Toda neomejena konkurenca ima poleg dobrih tudi slabe strani. Močni postajajo še močnejši. Kapitalizem je sad tega liberalizma in on je postal tako

močan, da vsi od njega trpimo. Kapitalizem ni več liberalen, on je konservativen in hoče izrabljati maso naroda.

Pogreške konservatizma in liberalizma je zapazil socijalizem, novo naziranje, ki hoče svet na svoj način osrečiti. Socijalizem in komunizem je začel tam s svojim delom, kjer je bilo pozabljeno nekaj ustvariti in preurediti.

Sicer je postal položaj industrijskih delavcev mnogo boljši z delom socijalistov v parlamentu, kjer so imeli priliko, da vplivajo na zakonodajo in zaščitijo delavce ter jim priborijo gotove socijalne naprave. V sovjetski Rusiji je vladajoči delavski razred uzurpiral svobodo samo za sebe. Socijalizem je enostranski; briga se samo za delavca, ne pa za vse človeštvo. Pozabil je na kmetovalca, ki tvori še vedno večino.

Krščanstvo je istotako velika ideja, toda ko je prišla cerkev do moči in oblasti, je pozabila deloma na svojo veliko nalogo. Pozabila je na male in slabe. Religija je sicer res oplemenitila človeštvo, toda ne v zadostni meri.

Zadrugarsko idejo ne smatra profesor Totomianz kot čisto praktično idejo, ker ne bi imela kot taka vrednosti za človeštvo. Praktičen, t. j. egoističen in tega ni treba učiti. Rabimo idejo, ki je realistična in obenem idealna, to pa je kooperativno svetovno naziranje. Kooperatizem je zmes raznih naziranj; on je vzel od vseh idej to, kar je trajno. Od konservatizma očuvanje dobrega in starega, od religije pa moralo. Kooperatizem veruje, da ne more človeštvo brez morale ekonomsko napredovati. Liberalizem je bil brez duše, mehaniziral je življenje ter je mislil, da je za dobrobit človeštva dovoljna že sama politična svoboda in svobodna konkurenca.

Kooperatizem zahteva svobodo brez preveč vmešavanja države. Zadruugarstvo je svobodna organizacija; to je najcenejš način upravljanja in organiziranja, ki državo nič ne stane. Država bi morala v šolah poučevati zadruugarstvo. Neki poznan angleški novinar piše, da imajo na Angleškem dosti predavanj o kooperatizmu za delavce, potrebno pa je, da se začne s takimi predavanji tudi za ministre, visoke uradnike, univerzitetne profesorje in duhovščino, ki imajo velik vpliv, ki delajo zakone o zadruugarstvu, pa otežkočajo pokret zadruugarstva, ker ga ne poznajo niti toliko, kot angleški industrijski delavec ali pa danski kmet.

Zadruugarstvo je vzelo od socijalizma mnogo dobrih idej, toda zavrglo je revolucionarnost, ki samo škoduje združništvu. Dokaz: v državah, kjer imajo dosti revolucij, kot v Južni Ameriki ali na Portugalskem, je združništvo najslabše razvito, ker združništvo rabi za svoj razvoj mir in red. Nasprotno je združni pokret najjačji v zemljah, kjer že davno ni revolucij; tako v Angliji, na Danskem, v Švici itd.

Združništvo ne prizna ekonomske revolucije in ne veruje v rešitev diktature proletarijata. Od zgoraj ne more ničesar doseči niti navadna država pa tudi ne delavska diktatura. Samo to je močno in trajno, kar prihaja od zdolaj iz malih krogov in polagoma. Jaka ideja napreduje po-

lagoma. Samo z vzgojo se more menjati človeštvo, a zadrúžna ideja je vzgoja naroda in za to rabimo časa.

Sličnost zadrúžništva s socijalizmom je v tem, ker sta oba naziranja, da kapitalistični sistem ne bo trajal večno. Kapitalizem bo propadel, kakor je izginilo že precej drugih oblik gospodarskega življenja, toda kapitalizem je še vedno tu in bo vedno tu, dokler se ne bomo učili drugače gospodariti. V Rusiji so poskusili nasilno uničiti kapitalizem, pa ni nastalo iz tega nič dobrega. Kmetu so odvzeli lastništvo zemlje, a posledica tega je izguba volje in energije in zmanjšanje proizvodnje. Zadrúžništvo se ne bori proti ideji lastnine, ki je človeška lastnost. V zadrúžnem gospodarskem sistemu more biti vsakdo lastnik, samo izrabljati se tega ne sme.

Prof. Totomianz omenja nadalje izrabljanje zadrug v politične svrhe, specijalno rdeče in črno pobarvane zadruge. Taka zadruga ne more nikdar tako napredovati kot zadruga, ki se ne vmešava v politične borbe.

Kot praktičen primer, do kakega blagostanja more pripomoči zadrúžništvo, navaja Dansko, kjer je bila večina prebivalstva pred 30 leti v največji bedi. Hladna zemlja, neugodne klimatične razmere, večni boji, da jih morje ne zalije. Danes živi povprečni danski kmet v boljših razmerah kot mestni uradnik. Na kako visoki stopnji je danes danska živinoreja samo po zaslugi skupnega zadrúžnega dela, dokazuje dejstvo, da lahko danes danski kmet servira kosilo svojim gostom, ki prihajajo iz tujine gledat napredek danske živinoreje — v kravjem hlevu. Tako čist je, svetel in prostoren ter brez vsakega smradu, da lahko služi tudi kot obednica.

Na Danskem in Finskem vidimo primer in uspehe blagodejnega zadrúžnega dela. Zadrugarstvo je edini pokret, ki ni nikogar varal in kateremu se mora verovati. Danes je človek sit starih nazorov, nezadovoljen radi političnih borb, ki samo razdvajajo narod; danes išče človek nekaj novega, realnega, neutopističnega, in to je zadrugarstvo naziranje. Zadrúžništvo so nevtralna tla, kjer se more delati brez strankarskih bojev. Zadrúžni pokret je pokret bodočnosti, ki je dosegel v nekaterih zemljah šele polovico onega uspeha, ki ga lahko doseže.

Ob koncu svojega predavanja je apeliral profesor Totomianz na navzočo mladino, da se oklene zadrúžne ideje in da dela za zadrúžništvo. Na tem polju bo dosegla gotovo najbolj sigurno uresničenje svojih mladostnih idealov. (»Jugoslovenski Lloyd«, št. 285 iz l. 1930.)

ZA SMEH.

- »No Jakec, kateri učenec pa je v razredu najbolj brihten?«
- »Mihec!«
- »Zakaj pa?«
- »Ker zna z ušesi migati!«

Nikola Jarak, Sarajevo:

Naši pokušaji oko organizovanja štednje

Pod našim »pokušajima« mislim na sve ono, što je poduzimala jedna naša zadruga — Željezničarska kreditna i podporna zadruga u Sarajevu — oko toga, da što bolje i uspješnije provede organizaciju štednje među svojim zadrugarima. Budući su prilike željezničara svuda u mnogo čemu slične, vjerujem, da će ovi »naši pokušaji« interesovati i većinu slovenskih željezničara-zadrugara. Tim više kad već postoje i dvije kreditne zadruge, jedna u Ljubljani a druga u Mariboru. Obe ove zadruge mlađe su od sarajevske pa će i iskustvo jednih dobro doći drugima.

Odmah napominjem, da sarajevska kreditna zadruga, obzirom na visinu uložnoga kapitala ne može služiti kao neki uzor ili primjer. Naprotiv sa visinom uložaka na štednju ne možemo nikako biti zadovoljni. Sarajevska kreditna zadruga osnovana je 1923 godine pa je uspjela da do konca 1929 godine prikupi i sačuva, sa svojih 6.800 članova, tek 2,000.000 dinara uložaka na štednju, tako da je na pojedinog zadrugara otpadalo nešto ispod 290 dinara. Medjutim Ljubljanska kreditna zadruga, osnovana 1926 godine, iskazuje sa svojih 880 članova koncem 1929 godine stanje uložaka na štednju sa preko 1,400.000 dinara, što čini 1.600 dinara na pojedinog zadrugara.

Ovo je jedna vrlo jasna slika, koja nam kaže, da zadrugari sarajevske kreditne zadruge spadaju među vrlo slabe štediše. I to je bilo razlogom, da je uprava ove zadruge pokušavala na više načina da štednju oživi i podigne na zadovoljavajuću visinu. Izgleda, da je već nadjen pravi način.

U prvim godinama rada zadruge nismo ni ulagali mnogo truda oko štednje. Riječ »štednja« bila je nesavremena i moglo bi se reći, svijet se više stidio štednje nego bi se njom ponosio. Vladao je neki posleratni duh najrazličitijeg »akcionarstva« pa se lakše dobilo 100 dinara kao akciju nego 10 dinara kao štednju. Pa i to je mnogo doprinijelo, da se i u našoj zadrugi lakše uspjelo sa sakupljanjem udjela nego li štednje.

Ali ipak, mora se priznati, bilo prilično i štednje. Ali rezultata nije bilo. Sva ta štednja bila je nekako individualna. Što je tko uštedio, to je svake godine i uzimao. I ako je zadruga primila desetak milijuna dinara na štednju, opet je povratila ulagačima sve osim 2,000.000 dinara. To znači vrlo slab rezultat za našu štednju akciju.

Iskustvo stečeno sa običnom štednjom, gdje je ta štednja prepuštena volji, raspoloženju, inicijativi i slobodnoj dispoziciji svakog pojedinog zadrugara, dokazalo nam je, da tim putem nećemo uspjeti. Uspjeh se pokazao samo kod rijetkih pojedinaca, koji su i inače bili štedljivi ili barem pristupačniji štednji. Medjutim široke mase zadrugara, na koje se mora oslanjati svaka zadružna akcija, nisu osjećale potrebu da sami štede.

Drugi pokušaj učinjen je sa štednim kasicama. Rezultat nas nije ni ovdje zadovoljio. Ali, po mojem mišljenju, u ovome slučaju nije krivica

na zadrugarima, nego u tome, što Zadruga nije još dospjela, da provede zgodnu organizaciju štednje sa kasicama. Radi toga će biti potrebno da se provede što jaća kontrola nad ovom štednjom. Vlasnici kasica moraju od vremena do vremena biti podsjećani na štednju i pozivani, da kasice donesu radi brojenja uštedjenoga novca i izdavanja uložnih knjižica. Ovdje, gdje nema uspjeha, treba odnesti kasice. Uz svu potrebnu propagandu potrebno je voditi stalnu evidenciju nad rezultatima ovakove štednje. To će onda i upravi zadruga i samim zadrugarima dati mnogo više poleta za konačni uspjeh.

Zadnjih dana uvela je zadruga i štednju sa satovima, u koje se mora svaki dan ubaciti jedan dinar, jer inače sat stane.

Treći pokušaj oko organizovanja štednje jest uvadjanje stalne štednje i to jedne vrste (vezane) najmanje na jednu godinu, a druge obavezne na cijelo vrijeme službovanja t. j. do penzionisanja, istupa iz zajedničke službe ili iz zadruga.

Sa vezanom štednjom postizavaju se zadovoljevajući rezultati. Slaba strana leži u tome, što se zadrugari obvezuju štediti na kratke rokove (1—3 godine).

Medjutim obvezna štednja (t. j. do penzionisanja) obećaje nam najbolje rezultate. Ova štednje uvedena je pred jednu i po godinu i već smo uspjeli, da imamo oko 1900 obaveznih štediša, što znači, da se svaki četvrti zadrugar obvezao na štednju do svoga penzionisanja. Prosječni iznos obavezne štednje iznosi mjesečno 20—25 dinara po pojedinom zadrugaru. Zadruga ne forsira velike mjesečne iznose nego radi na tome da svi zadrugari pristupe ovoj štednji.

Sigurno će interesirati i slovenske željezničare-zadrugare kako sarajevsko zadruga propagira obaveznu štednju. Kao vrlo podesan način izabrali smo 31. oktobar kao međunarodni dan štednje. Na taj dan zadruga je priredila zadružne konferencije po provinciji. U isto vrijeme zadruga je špampala 4000 cirkularnih zadružnih pisama, adresirala ih i poslala na odresu svakog zadrugara, koji nije životno osiguran ili ne štedi kod zadruga. U pismu je bila tabela sa ukamačivanjem uložaka na štednju i formular za pristup obaveznoj štednji. Ova akcija zadruga donijela nam je preko 500 novih obaveznih štediša. Tako ćemo nastaviti svake godine.

Kao drugi način prikupljanja obaveznih štediša jest postupak pri podjeljivanju zajmova. Uprava zadruga donijela je zaključak, da zajmove na odplatu preko 1 godine mogu dobiti zadrugari, koji su životno osigurani ili su obavezne štediše. Budući je veliki broj zajmova na dulje rokove, tako raste i broj obaveznih štediša.

Ukratko rečeno, zadruga ide za tim, da svaki zadrugar bude i obavezni štediša. Visina mjesečne štednje prepuštena je svakom pojedinom

»Brez trpljenja ne bo nihče plemenit.«

na volju, a kao najmanji iznos odredjen je sa 10 dinara. Svaki obavezni štediša dobije od zadruga kao poklon prvi uložak od 100 dinara, bez obzira koliko će koji zadrugar mjesečno štediti. Ovaj uložak od 100 dinara postaje vlasništvo zadrugarevo istom nakon 3 godišnje redovne štednje.

Uprava zadruga je sigurna, da je pogodila pravi i jedini mogući način sistematski organizovane štednje. Zadrugari opet vrlo rado pristupaju ovoj vrsti štednje, jer je naznatna i neosjetna. Jedanput potpišu odredjeni formular a svu ostalu brigu vodi zadruga. Zadrugar i ne osjeća, da mu je plata smanjena za 10 ili 20 dinara. U tome i leži veliki uspjeh naše zadruga.

Konferenca za povzdigo čebelarstva

Inicijativo za to konferenco, ki se je vršila v Ministarstvu Sobračaja 29. in 30. novembra 1930 v Beogradu, je dal potom osrednjega čebelarškega društva g. R. Horvat, uradnik zagrebske železniške direkcije.

Za povzdigo čebelarstva med železničarji so bili stavljeni Ministarstvu Saobračaja v posebni spomenici sledeće prošnje in nasveti:

1.) Železniška uprava naj določi pri vsaki oblastni direkciji čebelarja instruktorja, železničarja, ki bo nadzirala in poučeval na področju direkcije sedanje čebelarje in začetnike.

2.) Napravi naj se vzorne čebelnjake z večjim številom panjev, kjer naj se uče železničarji racijonelnega čebelarstva.

3.) Po vzorcu poljskih železnic naj se opremi poseben vagon kot potujoč čebelnjak z oddelkom za šolanje.

4.) Železničarje naj se zainteresira za čebelarstvo, začetnikom naj se da po dva panja, ki ostaneta inventar železniške uprave. Po možnosti naj se pomaga in omogoči izdelavo čebelarškega inventarja v železniških delavnicah.

5.) Paralelno s čebelarstvom naj se forsira tudi saditev medonosnega drevja, posebno pa sadnega drevja.

6.) Upošteva naj se železničarje čebelarje in naj se jih ne premešča v kraje, kjer ni pogojev za čebelarstvo.

7.) Instruktor čebelar naj vodi v svojem območju statistiko, da bo imelo Ministarstvo Saobračaja pregled, ako je naloženi kapital naložen koristno in plodonosno.

8.) Železničarjem naj se dovoli prost prevoz čebel in čebelarškega orodja na pašo in nazaj.

Na konferenci se je vsestransko razmotrivalo o pomenu čebelarstva med železničarji, pri čemur se je omenilo kot vzgled poljske železničarje, kjer se je čebelarstvo razvilo na inicijativo uprave in je doseglo kljub neugodnim klimatičnim razmeram kolosalne uspehe.

Sajenje sadnega drevja kot paralelna akcija čebelarstva je samo v korist upravi in državi, ker dobro organizirano čebelarstvo in sadjereja

ob progi pokaže potujočemu tujcu smisel našega človeka za delo in s tem dvigne ugled naroda in države. Železniška uprava bi imela z organiziranjem in propagiranjem čebelarstva tako malenkostne izdatke, da bi ti stroški v primeri z uspehom sploh ne prišli v poštev in izkoristiti bi bilo potrebno na primer samo aparat progovnih sekcij.

Na merodajnih mestih v Ministarstvu Saobraćaja imajo vsekakor razumevanje za težnje naših čebelarjev, seveda pa ne smemo pri tem prezreti okoliščin, v katerih se mora gibati naš upravni aparat, ki je vezan in omejen do gotovih mej, preko katerih ne more niti najboljša volja poedincev.

Zastopnik naše zadruga, ki je bil pozvan na konferenco. kot oseba, ki se intenzivno udeležuje na gospodarskem polju, je iznesel, da bi železniška uprava lahko posegla v to akcijo, ne smemo se pa na to zanašati, ker moramo stremeti vedno za tem, da ustvarjamo sami in gremo staro preizkušeno pot samopomoči. Nabavljalna zadruga je vedno podpirala malo gospodarstvo železničarjev in je že izdala »Malega vrtnarja« in »Malega sadjarja« in ga poklonila svojemu članstvu brezplačno. Podobne pokrete je zadruga pripravljena podpirati vedno, dalo bi se pa tu uspešno delovati potom naših kreditnih zadrug. Instruktorja bi čebelarska akcija potrebovala na vsak način in, ako ni računati nanj s strani železniške uprave, si lahko pomagamo sami in ga dobimo od čebelarskega društva banovine.

Večina delegatov je bila za to, da se zadeva odloži in da se osnujejo najprej železniška čebelarska društva, ki bodo šla pred vsem pot samopomoči.

Po tej konferenci je stopila naša zadruga v stik s predstavniki čebelarskega društva v Dravski banovini, storila pa je tudi potrebne korake, da se zberejo podatki o stanju čebelarstva med našimi železničarji. Potrebno je, da se napiše geografija o tej panogi, kaj že obstoji in kaj je še mogoče tu ali tam ustvariti. Slišali smo, da je en sam človek v Hrvatski ustvaril mnogo, posadilo se je na tisoče dreves, organiziral prevažanje čebel na pašo v pokrajine, kjer so celi gozdovi medonosnega drevja. Ako se sami organiziramo in navežemo medsebojne stike s Hrvati, bi imelo naše čebelarstvo kolosalne koristi.

Naša zadruga pokret naših čebelarjev pozdravlja in bo vedno podpirala one, ki hočejo organizirati in povzdigniti malo gospodarstvo železničarja.

ZA SMEH.

»Ali si imel danes že kak siten obisk?«

»Ne, ti si prvi!«

»Gospod Topoglavec, Vaš pes je ugriznil mojo ženo.«

»Pa naj še Vaš moja, da bomo kvit!«

O siru

Sir, važen produkt ljudskega prehranjevanja, je lahko prebavljivo, okusno in zelo izdatno živilo, ki preide pri prebavi popolnoma v kri. Hranilna vrednost sira je dvakrat toliko, kakor ona govejega mesa brez kosti. Zato je potrebno za trgovca-prodajalca kakor tudi za gospodinjo, da se s tem važnim artiklom naše trgovine bližje spozna.

Izdeluje se sir iz dobrega zdravega mleka, ki se pri temperaturi 32° C s pomočjo sirila (preparat iz sluznice, ki se nahaja v telečjem želodcu) spremeni v nekako skuto, tako zvano sirnino, iz katere se s precejanjem izloči voda. Maščobna masa, ki se je pridobila na ta način, se polni v modele (preše) in stiska, da dobi sir primerno obliko. Tako stisnjeni hlebi se namočijo v solni rastopini, da se sir osoli in obenem nekoliko utrdi koža. Potem sir zori v toplih kletih v obliki kipenja, ki ga povzročajo glivice. Pri kipenju sira nastajajoči plin (oglikov dvokis) razrahlja sir tako, da nastanejo v njem luknjice. Po dovršenem kipenju, ki traja približno 8 tednov, je sir goden za konzum.

Glavne sestavine dobrega sira so: 45% mlečne tolšče, 35% beljakovine, ostalo pa rudninske snovi, sol in voda.

Vrste in nazivi sira so v praksi vsestranski. Navadno ga imenujemo po kraju ali ljudeh, ki so ga začeli prvi izdelovati, n. pr. emendolec, edamec, trapist, parmezan itd. Po vsebini maščobe razlikujemo: polnomastni, mastni in polmastni sir. Po trdoti pa delimo sir v tri vrste: trdi, poltrdi in mehki sir. Mehki sir je n. pr. romadur, camembert in gorgonzola.

Dober sir mora imeti zdravo, gladko, čisto in trdno kožo. Meso sira ne sme imeti razpoklin, votlin, ter mora biti enakomerno luknjičasto. Dalje mora imeti dober sir v sebi dovolj tolšče, mora biti svež, elastičen in rahel, nikakor pa ne gost in težak. Okus dobrega sira naj bo milo slan, duh pa tak, da se komaj čutijo mlečne tolšče. Pekoč in preslan okus sira poslabša kvaliteto. Tak sir je star, v njem se je zvršilo že razkrajanje soli z beljakovinami. Vsled omenjenega razkrajanja postane sir suh, razpokan in drobljiv. Barva ni merodajna pri določanju kvalitete, ker se sir večinoma umetno rumeno barva. Siva barva in temne pege značijo, da je sir pokvarjen.

Škodljivci, oziroma bolezni, ki jih ima sir, so le kožni, ki pa začno prodirati, ko se dobro razvijejo, tudi v notranjost sira. Najbolj je škodljiva pršica, to je zelo majhna živalca, ki razjeda sirovo kožo; mnogo škoduje tudi črv in plesen. Vse te zajedalce se najlažje odpravi s tem, da se izreže okuženo mesto in nato hleb obriba s slano vodo.

Sir naj se hrani v vlažnih mračnih lokalih z nizko temperaturo, ki se dajo dobro ventilirati. Solnce in svetloba sploh sušita sir, zato naj bo shramba mračna; v tak lokal se tudi ne naselijo muhe. Poleg sira ne shranjujemo predmetov, ki imajo oster vonj; sir namreč vsrkava vonjave. Načeti hleb je treba pregrniti s čisto, v slani vodi namočeno krpo. Solna

raztopina v krpi preprečuje razvoj škodljivih bakterij in obdrži površino načetega sira svežo.

Sir se pri nas kot živilo še vedno ne upošteva tako, kakor zasluži. Poleg različnih vrst inozemskega sira, ki se dobi v naših delikatesnih trgovinah, je tudi naš domači produkt na precejšnji višini. Imamo domače sire, ki so prava delikatesa, nič manjše vrednosti, kakor nekateri tujezemski siri, ki jih moramo veliko dražje plačevati, nego domači izdelek. Uporabljiv je ravno tako kot tuji izdelek, bodisi da ješ samega ali primešaš k drugi naši hrani.

Sir in sploh mlečni izdelki so tolike vrednosti za našo prehrano, da bi se morala vsaka gospodinja zavedati, da denar, izdan za sir, ni lahkomiselni izdatek, ker to ni poslastica, nego polnovredni del naše hrane in nam je ravno tako koristen, kakor kruh, meso, jajca in maščobe. F. B.

Rado Silvin:

Strta mladost

Roman nesrečne dijakinje.

I.

Bilo je na velikonočni ponedeljek. Krasno jutro je izvabilo na tisoče veselih turistov ven v prosto naravo. Že prvi vlak, ki je odhajal iz Ljubljane ob pol šestih, je bil nabito poln. Pa tudi na drugega je navalilo toliko ljudi, da si komaj dobil prostor, ako si prišel malo pozneje.

V posebnem vozu se je nahajala pisana družba ljudi, ki so bili namenjeni na Sv. Jošt. V kotu pri oknu je sedel profesor Janko, ki je peljal svoje dijake in dijakinje na prvi pomladanski izlet. Njim se je pridružila še druga skupina mladih fantov in deklet. Glavno besedo med slednjimi je imela Svetinova Rezika.

Rezika je imela komaj dvajset let. Bila je velika in lena in nadvse zgovorna. S svojimi velikimi, črnimi očmi je prijazno gledala v svet. S svojim vljudnim vedenjem je hitro osvojila vsakogar, ki jo je spoznal. Zato so se mladeriči, ki so se nahajali v njeni družbi, kar trli okoli nje, kakor bi tekmovali za njeno naklonjenost. Profesor Janko jo je poznal šele kratek čas. Bila je že nekolikokrat z njim na izletu in tudi nanj je napravila prav dober vtis. Ženske, zlasti gospe, je pa niso nič kaj rade imele. Pravile so, da je preveč prijazna napram njihovim možem, nekatere so celo trdile, da je naravnost vsiljiva. Ženske res včasih več in bolje vidijo nego moški, toda Reziki so mogoče vendarle delale krivico.

Tudi tisti dan je bila izredno dobre volje. Smejala se je prav od srca in z njo so se smejali tudi drugi. Še celo resni profesor se je večkrat zadovoljino počel radil po bradi in je z veseljem in tihim zanimanjem motril srečno mladino.

Na nasprotni strani od Rezikine skupine so se vrtele in po svoje zabavale tri mlade deklice, veseleč se lepega jutra. Bile so to profesorieva hčerka Milica in njeni prijateljici izza otroških let Albina in Nuša. Zakaj

bi ne bile vesele? Bile so še tako mlade! Nobena izmed njih še ni imela 16 let. Albina in Nuša sta obiskovali peto šolo, Milica pa je bila en razred pred njima. Bile so še čisto otročje in nepokvarjene. Sveta in njegovih hudobij še niso poznale. Zato so bile vse srečne, zato so se veselile lepega dne.

»Danes bo zopet ,lušno‘, Albina,« je vzkliknila Milica, »papa je videti tako dobre volje!«

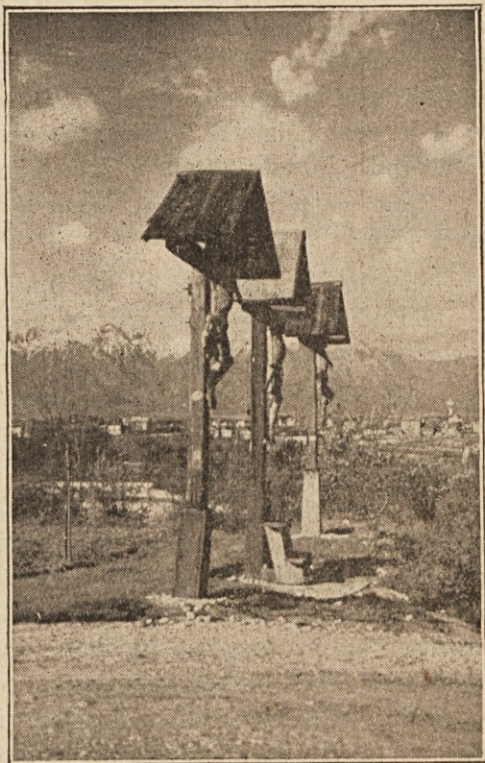
Albina ni odgovorila, kajti ona je govorila malo, samo nasmehnila se je tiho in mirno pogledala v kot, kjer je sedel profesor Janko.

Milica in Nuša nista mogli biti pri miru. Od enega okna sta se preselili k drugemu, od okna zopet na klop in potem zopet k oknu nazaj. Albina jima je vedno počasi sledila in tako je hitro mineval čas. Vlak je brzel po prostrani ravnici in se je vedno bolj bližal postaji, kjer bo treba izstopiti.

Ker se deklice prav nič niso brigale za svojo okolico, tudi niso mogle videti, da jih nekdo neprestano opazuje. Profesor Janko pa je to dobro videl.

V Rezikini družbi je bil samo eden, ki se ni dosti brigal za njeno pripovedovanje in za njene šale in ki je bil sredi veselja nekam otožen in zamišljen. Rezika ga je večkrat podražila in se mu hudomušno nasmehnila, kar ga je za trenutek osvestilo, potem pa se je zopet zamislil in bil je sam zase. Zdaj pa zdaj je blisknil z očmi proti oni trojici, kakor bi nekaj iskal. Pogled mu je obtičal zdaj na tej, zdaj na oni mladenki. Videti je bilo, kakor da si hoče eno izmed njih izbrati, da pa se ne more tako lahko odločiti, katero. Vse so bile mlade in lepe. Nuša je imela kot oglje črne lase in prav take oči ter prijazen obrazek, Milica je bila plavolaska z drobno otroško glavico in Albina je bila nekoliko večja in močnejša, pa tudi bolj resna od onih dveh.

Končno se je vendarle odločil. Ko je bila Albina za trenutek sama na klopi, se ji je približal in sedel k njej. Že je hotel nekaj spregovoriti, tedaj pa se je Albina hitro dvignila in stopila k oknu, kjer sta veselo žlobudrali njeni prijateljski. Naredila pa je to tako spretno, da ni nihče opazil, da se mu je namenoma umaknila. Samo Rezika se je zopet poredno in škodoželjno nasmehnila, ko je videla, da je obsedel sam na klopi.

Albini je bilo njegovo približanje popolnoma nepričakovano. Poznala ga ni, saj ga je videla danes prvič in ko ga je predstavila Rezika na kolo-dvoru, se ni prav nič zanimala za njegovo ime. Sedaj pa je bila vendar malo razburjena. Prijateljicama tega ni hotela pokazati. Delala se je, kakor da se ni zgodilo nič, v resnici pa se je le začela nekoliko bolj zanimati zanj. Večkrat ga je na skrivaj pogledala in njegov lepi, blede obraz se ji je zdel tako nepopisno žalosten. Ko sta se končno srečala njuna pogleda, se ji je zdelo, da vidi v njegovih očeh globoko bol. Zasmilil se ji je in njena duša je vztrepetala v dosedaj nepoznanem občutku.

Zopet se ji je približal, zopet je sedel k njej, a sedaj ni več bežala pred njim.

»Gospodična Albina, ali ste hudi name?«

»Nikakor ne, gospod, saj mi niste storili nič žalega.«

»Pa vendar, gospodična, prej sem mislil...«

»Kaj ste mislili?«

»Da ste mi zamerili, ker sem se vam približal. Toda bodite uverjeni, da nisem prišel s slabim namenom.«

»Verujem!« Tako sta pričela razgovor. Njeni odgovori so bili kratki in dobro preiščeni, kakor ne bi pričakoval nihče od tako mladega dekleta. Z njegovega obraza pa je mahoma izginila vsa žalost in v njegovih očeh ni bilo več one tihe bolesti. Videti je bil kakor prerojen, kakor da se je pričelo v njem tisti hip novo življenje. Veselo je kramljal in ni mu zmanjkalo besed, kakor da so se mu same vsipale na jezik. Ni ga motilo, če ga je Svetinova Rezika še tako grdo pogledovala in če se mu je še tako porogljivo posmehovala. Ni se zmenil za njene pikre opazke, pa tudi ne za njene vabljive poglede, ki mu jih je od časa do časa vendarle privoščila; zanj je bila tedaj Albina — edino bitje na svetu. Tisti dan se ni več ganil z njene strani.

V Kranju so izstopili. Tu so se jim pridružili še nekateri profesorjevi znanci in prijatelji, nakar je vsa družba krenila proti Sv. Joštu. Pot je bila zelo prijetna, dan tako nepopisno lep. Dolga vrsta izletnikov se je kaj hitro pretrgala in se razdelila v več manjših skupin. Pri vseh je vladalo praznično razpoloženje.

Svetinova Rezika se je nahajala med prvimi, profesor Janko je bil nekako sredi, Albina pa je hodila s svojim spremljevalcem bolj zadaj. Profesor je ni pustil izpred oči. Poznal jo je dobro, saj je bila več let njegova marljiva učenka. Vedel je, da je pametna in da se ni treba bati zanjo, vedel je pa tudi, da je mladost vendarle mladost. Zavedal se je dalje, da so mu jo njeni starši izročili v varstvo in da bi končno moral le sam odgovarjati, ako bi se ji kaj pripetilo. Njenega spremljevalca ni poznal, saj ga je tudi on videl danes prvič. Vendar pa je že marsikaj slišal o njem. Rezika je vedela dosti povedati — in to ni bilo posebno laskavo zanj. Zato je mislil, da mora biti tem bolj previden in oprezen.

»Stanko, Stanko! Le malo hitreje! Le glej, da ne zaostaneš in da se ne izgubiš...« je zaklicala Rezika, ki jo je jezilo, da jo je nekdanji goreči oboževatelj pozabil.

Albina je čula klice, tudi njen spremljevalec jih je čul, ali nista se se zmenila zanje.

»Zdaj šele vem, kako vam je ime!«

»Saj sem vam bil zjutraj predstavljen!«

»Pa sem pozabila...«

»Jaz pa vašega sladkega imena nisem pozabil in zdi se mi, da ga tudi nikoli pozabil ne bom. Albina, zlata Albina!«

Pogledal jo je tako ljubeznivo, kakor bi hotel vso svojo ljubezen izliti v ta pogled. Nežno jo je prijel za levico in jo skušal približati svojim ustnicam, da bi jo poljubil. Toda Albina je s hitro kretnjo onemogočila njegov poskus.

Stanko ni bil užaljen. Ni ji zameril. Še celo lepo se mu je zdelo, ko je videl, da je naletel na deklè, ki je bilo drugačno, kakor so bile vse druge dozdej. Hitro se je prilagodil položaju. Napeljal je pogovor na druge stvari in veselo kramljaje sta hitela naprej. Zaostati nikakor nista hotela, da se ne bi jezil profesor Janko.

Ko so dospeli v gozd, se je profesor ustavil in počakal, dokler nista prišla Stanko in Albina. Pustil ju je naprej, potem pa je sam počasi korakal za njima. Večkrat sta mu na ozki stezi izginila za gostim grmovjem za kratek čas izpred oči, potem pa ju je videl zopet. Kadar je Stanko čutil, da sta sama in da ju nihče ne opazuje, je zopet nežno stisnil njeno roko in jo hotel pohljubiti. Albina pa mu jo je vedno prijazno odtegnila.

»Kako ste kruti, niti ročice vam ne smem poljubiti.«

Albina ni odgovorila, samo zasmejala se je tako čudno, kakor bi hotela reči, da se ji to zdi silno neumno.

Ko so dospeli na vrh, so bili vsi kolikor toliko utrujeni, saj niso vso pot niti enkrat počivali. Z njihovih lic je kar gorelo in profesor je zapovedal, naj se dobro ogrnejo, da se ne prehlade. Solnce je stalo že precej visoko in ljubko obsevalo mehko tratice okoli cerkve. Na trati je kar mrgolelo ljudi. Vsak si je poiskal primeren prostorček, da se odpočije in okrepeča z jedjo in pijačo. V gostilni pa je bilo toliko izletnikov, da ni bilo sploh nikjer nobenega prostora več. Zato si je tudi profesorjeva družba poiskala primerno zavetišče za cerkvijo in se utaborila na prostem.

Vsi so bili židane volje. Albina je malo pokramljala s svojima prijateljicama, potem pa se ji je zopet pridružil Stanko, ki je ni več izpustil izpred oči. Peljal jo je nekaj korakov v stran, razprostrl pelerino po tleh, z drugo pa jo je skrbno ogrnil in jo povabil, naj sede. Mehanično se je odzvala njegovemu vabilu. In tako sta sedela drug poleg drugega in se veselila lepega božjega dne. Tam v daljavi so ju pozdravljale ponosne Kamniške planine, a onadva nista nič videla. Iz gostilne je prihajalo veselo petje navdušenih turistov, a onadva nista nič slišala.

Stanko ni bil več nekdanji Stanko. Zdelo se mu je, da se je zanj šele sedaj pričelo življenje. Vse kar je bilo poprej, je bila samo prevara in laž, sedaj pa se je naselila tiha sreča v njegovo dušo.

Albina se je nahajala v nekaki opojni omotici. Mirno je poslušala prijazne besede, kakršnih še ni bila slišala nikoli, in ni vedela, ali je srečna ali ne. Mešanica čuvstev se je podila po njenih prsih in najrazličnejše misli so se druga za drugo porajale v njeni glavi. Ni bila na jasnem, ali ima Stanka rada ali ne, še manj pa je mogla vedeti, ali so njegove sladke besede resnica ali laž. Toliko je vedela, da ji ni zopern, kakor sta se izjavili o njem Milica in Nuša.

»Gospod profesor, pazite na Albino in Stanka; tu se nekaj plete, bojim se...« je rekla Rezika, ki se še vedno ni mogla umiriti, bolj potihlo, da niso slišali drugi.

»Hvala lepa za pozornost, gospodična, toda meni se zdi, da ne bo nič hudega. Le bodite brez skrbi!« je smeje se odgovoril profesor, ki se mu je zdelo, da govori iz Rezike prikrita zavist.

V stolpu je udarila ura dvanajst. Zazvonilo je poldan. Stanko se je odkril; molčal je nekaj časa, kakor bi molil na tihem za svojo srečo. Albina ga je razumela, molčala je tudi ona. Vse drugo pa se je zabavalo, smejalo in veselilo okoli cerkve nemoteno naprej, kakor da ne sliši poldanskega zvonjenja.

Solnce se je že precej nagnilo, ko se je profesorjeva družba spustila po strmem bregu nizdol proti Javorniku. Nekateri so vriskaje drveli kakor za tekmo naprej, Stanko in Albina pa sta korakala mirno in počasi za njimi. Saj se jima ni nikamor mudilo! Najrajši bi bila čisto sama, da bi se nemoteno popolnoma razgovorila.

V gostilni na koncu prijazne vasice so se ustavili. Zgovorna gostilničarka jim je postregla z dobro kapljico, dijaki pa so dobili mleka, kolikor so ga pozeleli. Tudi Stanko si je izbral rajši mleko nego vino, ki ga sploh ni maral.

»Veste, Albina, jaz ne pijem in ne kadim. Najljubša pijača mi je voda ali mleko; tako ostanem vsaj vedno trezen,« je rekel in pomilovaje pogleda na skupino pivcev v sobi, ki jim je bilo videti, da so si ga privoščili že malo preveč.

Tedaj se je oglasila harmonika. Komaj petnajstletni fantek je igral, da ga je bilo veselje poslušati. Kmetski fantje so skočili pokonci in se začeli vrteti po grčavem podu. Mestni izletniki so nekam zadovoljno opazovali veselo vrvenje, Stanku pa je vse to vpitje in razbijanje kar presedalo. Želel si je samote in miru.

»Pojdiva kar naprej, Albina, to ni za naju, tam zunaj je tako lepo in mirno,« je rekel in jo prijel za roko.

»Sama ne smeva naprej, kaj bi rekel gospod profesor! Sicer bomo pa kmalu šli vsi skupaj.« Vendar sta odšla iz gostilne. Ustavila sta se pod košatim orehom na koncu hiše.

Dolgo jima ni bilo treba čakati. Že so prišli tudi drugi in sedaj je šlo zopet hitro in veselo naprej. Drobna stezica jih je peljala po solnčnem obronku ob robu bukovega in smrekovega gozda. Kmalu so dospeli na široko pot, kjer so hodili zjutraj. Toda časa so imeli še dosti, na vlak se jim še ni mudilo. Zato so se kaj hitro odločili, da gredo še na Šmarjetno goro. Pot skozi smrekov gozd je bila zelo prijetna. Res je bila na nekaterih krajih malo bolj strma, ali vendar so hodili vsi skupaj zelo dobro. Samo Stanko je namenoma zaostajal. Mislil je, da se bo profesor končno vendarle naveličal paziti nanj.

Tudi na Šmarjetni gori niso ostali dolgo. Nekateri so pohiteli na streho, da občudujejo krasni razgled, ki se nudi potniku od tam, drugi pa so posedli okoli dolge mize na vrtu pod kostanji, da se odpočijejo in okrepcajo.

Albini je postalo nenadoma slabo. Začela jo je boleti glava in čisto bled je postal njen obraz. Stanko je bil ves iz sebe. Sam ni vedel, kako naj bi postregel. Stekel je po vodo in začel močiti njena senca. Prinesel ji je toplega čaja in ji prigovarjal naj pije.

»Pupcajte, Albinca, pupcajte čajček! Boste videli, da vam bo naredil dobro.« Vsi so se mu na ti-

hem posmehovali, on pa vsega tega ni videl; ni imel časa. Vsa njegova pozornost je bila posvečena samo Albini.

Profesor Janko je ostal resen. Z neko neprijetno slutnjo v srcu je opazoval njegovo početje. Njegova prijaznost se mu je zdela nenaravna — in zato nevarna za mlado dekle. Toda svojih misli ni razodel nikomur, najmanj pa Svetinovi Reziki, ki je kar težko čakala, da bi kdo kaj rekel.

Ko so z večernim vlakom dospeli v Ljubljano, je Stanko komaj čakal trenutka, da bosta ostala z Albino sama. Mislil je, da jo bo spremil do doma in da ji bo ob tej priliki lahko še marsikaj povedal... Ali profesor mu je prekrizal račune. Ko so prišli do glavne pošte, je rekel:

»Pojdite počasi naprej, jaz bom pa spremil Albino domov in pridem takoj za vami.«

Stanko se je zdrznil, a ugovarjati si ni upal. Zmedeno se je poslovil od Albine in drugih, nato pa je kmalu izginil v neko stransko ulico.

Hitro sta korakala profesor in Albina po široki cesti. Ves čas nista izpregovorila nobene besedice. Imela sta vsak svoje misli. Pred vrati sta se za trenutek ustavila. Ključ je zaškripal, vrata so se odprla.

»Lahko noč, Albina!« je končno izpregovoril profesor.

»Lahko noč, gospod profesor!« Že je hotel oditi, pa se je hitro zopet obrnil in rekel:

»Albina, ne maram ti ničesar očitati. Vem, da nisi storila danes nič slabega. Samo glej, da čez pet let ne boš preklinjala mene in današnjega dne...«

Albina ni nič odgovorila. Zaklenila je vrata in stekla po stopnicah gori v tretje nadstropje.

(Nadaljevanje sledi.)

»Kritizirati je lahko, boljše storiti je težko.«

Fr. Milčinski:

O neumni ženi in še bolj neumni

(Hudomušna historija za predpust.)

Pari se vkupe znajdejo vsake sorte in potem ne veš, ali so se vkupe znašli po svoji človeški nespameti ali po neznani modrosti božji.

Tisto historijo morebiti že poznate o Gospodu in svetem Petru, ko sta hodila po svetu, da vidita, kako živijo ljudje. Bilo je rano jutro, ljubo solnce še ni bilo vstalo, hladna zarja ga je šele obetala izza hribov. Pa sta ob potu že naletela na mladeniča, pridno je oral, že je za seboj imel dober kos zoranega polja.

Ga vpraša sveti Peter: »Ob korej si davi pričel svoje delo?«

Odgovori mladenič: »Še tema je bila, ko sem šel z doma, tema bo, ko bom nehal.«

Pa je pokimal dragi Bog svetemu Petru: »Dober in marljiv je ta mladenič.«

Šla sta svojo pot, prijazno ju je izza hribov pozdravilo solnce. Stopita, hodita, solnce jima spremlja korak, prideta v vas, baš je zvonilo opoldne. Ju pot pripelje mimo zanikarne kočice, v vratih je stalo dekle, razpletena je bila in neumita in zehalo se ji je na široko.

Jo vpraša sveti Peter: »Čuješ, mlada, kaj si delala vse jutro in ves dopoldan, da si tako mršava, umazana, zaspana?«

»Zopet se ji je zazehalo na stežaj, da ji je solnce posijalo v golt in je kihnila. Komaj se ji je zljubil odgovor: »Spala sem, naspala se nisem.«

Sveta popotnika gresta naprej, izpregovori dragi Bog: »Leni tej deklini je namenjeno, da jo vzame oni pridni mladenič.«

Se začudi sveti Peter: »Kaj, ta lena pokora naj bo plačilo njegovi marljivosti? Dosedaj se je mučil zase, odslej naj se muči za dva? Gospod, to ni pravično!«

Se je nasmehnil dragi Bog in je dejal: »Za vse ljudi sem, na vse je treba, da gledam, ne samo na poedinca. Zato pa je prav, da v par prideta en dober in en slab. Če bom z dobrimi družil samo dobre, kaj bo s slabimi!«

Pa je njega dni živel tak različni par, mož delaven, varčen, preudaren, žena avšasta, nerodna in snedena.

Se je mož namenil v šumo po drva, trdo se mu je obetalo delo za ves dolgi dan, pa je ukazal ženi: »Kos mesa daj na zelje za večerjo, potreben ga bom!« Preko rame si je vrgel sekiro, rekel »Zbogom!« in šel.

Žena ni pozabila moževe besede. Želela je, da mu ustreže. Ko se je solnce nagibalo večeru, je stopila, da stori, kakor ji je bila pamet razumela moža. Iz dimnika je snela kos prekajene svinjine in ga nesla za hišo, tam je bil zelnik. Razrezala je meso na kosce in lepo čedno položila na sleherno glavo svoj kos.

Zadovoljna je bila z opravljenim delom. Pa jo je bilo delo utrudilo in je stopila v klet, da se okreпча — zdelo se ji je, da je okrepečilo zaslužila. Vzela je s police vrč in si preudarno pričela točiti žlahtnega vinca. Pa ko je točita, je zunaj čula pse, da za hišo renče, lajajo in cvilijo. Ustrašila se je — spomnila se je mesa na zelju in da možu ne bo prav, če ga požro psi. Pa je ročno planila iz kleti z vrčem v roki in ji je vrč prav dobro služil, da ga je vrgla na pse, ki so se podili po zelju in se trgali za meso. Psov ni zadela, mesa ni rešila, razbil pa se ji je vrč, razlilo se je vino in je pri tej priči revi šinilo v glavo: »Jojata, pipe v sodu nisem zaprla!«

Hitela je v klet, kar so ji dale noge: ojoj, na tleh je stala luža, sod je bil prazen!

Pa ji ni bila druga misel v glavi, le kako bo popravila nesrečo, da ne bo mož nevoljen. Vedela je, da je lužo na tleh treba debelo posuti z žaganjem in trdo pomesti — tako store umne gospodinje, pa bo reč opravljena, škoda vsa popravljena.

Toda ni vedela, kje je žaganje. Le vreča moke je stala na stopnjicah iz kleti; pa si je mislila: »Moka ni slabša kakor žaganje, moka bo še boljša!« Pa je moko natresla v lužo, da jo izsuši.

O mraku se vrne mož, mu povedo najprej nos, potem oči in nazadnje še skesana žena, kaj se je zgodilo. Zgrabila ga je jeza, da je zaškripal: »Ubil te bom!«

Bil je pa drugače preudaren mož, razkadila se mu je prva ihta in je dejal: »Po svetu grem, da vidim, ali je kod živa duša, ki je bolj neumr od tebe. Mislim, da je ni in da te bom lahko za denar kazal po sejmeht!«

Obrnil se je brez roke in brez slovesa, in je šel. Hodil je uro, hodil je dve, da je prišel v tretjo vas. Trdna je bila tema — v prvi hiši je

prenočil. Ukazali so mu, naj leže na klop ob peči, truden je bil, trdno je zaspal.

Zjutraj ga je zbudil nenavaden ropot. Dvigne se, sede, kaj vidi: deklina, močna kakor hrust, skače z mize, na tleh ima nastavljen nov par črevljev in skuša, da z mize skoči vanje! Skače, skače, ne posreči se ji, da bi s skokom skočila v črevlje.

Jo začudeno vpraša mož, pa mu pove deklina: za praznike so ji kupili črevlje, prvi par, odkar živi, rada bi jih obula, pa jih ne zna! Ponujale so se ji solze. Zmaje mož z glavo, potem poduči deklino, kako se obuvajo črevlji.

Deklina je bila presrečna. Mož pa je naprej krenil svojo pot — šel je in šel in še je majal z glavo. Pregarjala ga je misel: Če bi se bilo resnično zgodilo in bi bil v ihti ubil ženo, ne vem, ali ji ne bi bil storil krivice — v črevlje je še nisem videl skakati!

Gre, gre, pride v šesto vas, pa vidi: ob hiši se pripogiba ženska, vreča orehov ji stoji na tleh, vile ima v rokah in se trudi, da bi orehe zajemala iz vreče in jih skozi lino podajala v podstrešje. Pa ji ni šlo, ne en oreh ji ni ostal na rogljih.

Se zavzame mož, postoji in gleda. Mu potoži ženska: Njen on da ji je naročil, preden je šel v mesto, naj orehe gor spravi na dile, da bodo varni pred otroki; če nima pri rokah lestvice, je dejal, naj orehe kar na vilah dvigne do line in jih porine pod streho. Tako je pravila in bi rada ubogala, pa ji ne gre od rok ukazano delo in ne gre! — pa je popotni mož zopet zmajal z glavo in si mislil: Ne, tudi na sejmu ne bo treba, da bom kazal svojo ženo.

Zasmilila se mu je ona z orehi, zavezal ji je vrečo, dvignil ji célo na vilah do line in jo ročno porinil noter pod streho.

Ženska je strmela z očmi in z ustmi in še se ni mogla nastrmeti, ko se je popotni mož že poslovil s kratko besedo.

Poslovil se je, toda se je obotavljal, ali naj stopi naprej ali naj se kar obrne in vrne: skoraj da je videl že dovolj in preveč.

Vendar je pomislil: Prezgodaj mi ne kaže domov, še do devete vasi naj me pelje cesta, še tod naj vidim ženski svet, in kaj počenja!

Gre, gre, ni še prišel v deveto vas, že ga ustavi vik in krik: tri ženske stoje okoli vodnjaka, vijejo roke in tarnajo, da se Bog usmili. Je požuril popotni mož svoj korak, da pomaga, ako ne bo pomoč prekasna. »Za božjo voljo, ženske, kaj se je zgodilo strašnega?«

Je odgovorila prva: »Ta vodnjak, globok je in slabo ograjen! Pa se lahko primeri, da se bo naš Janez oženil, kadar bo dorasel za ženitev, in bi se primerilo, da bo imel sinčka Janezka, in bi se primerilo, da se bo Janezek igral ob tem vodnjaku in bi vanj padel in utonil: joj, ojoj, nesrečna jaz, njegova babica!«

Je zavajkala druga: »Joj, ojoj nesrečna jaz, njegova teta!«

Je zavajkala tretja: »Joj, ojoj, nesrečna jaz, njegova strina!« in je vseh treh jok segal v oblake.

Pa se je razjezil popotni mož in je zarohnel nad ženskami: »Domov se poberite, raglje prismojene, derete se, pa se nimate čemu!«

In se je pri tej priči obrnil in je hodil in ni počival, da je prišel domov. Zakaj skrbelo ga je, da mu kdo tačas ne ukrade žene, ki je najbolj modra od vseh.

»Prosim kako primerno zabavno knjigo.«

»Ali je lahko kaj težjega?«

»Brez nadaljnjega, imam zunaj avto!«

Nagrade za pravilno rešitev.

Za pravilno rešitev ugank razpisujemo 10 nagrad po 30 Din. Nagradnega tekmovanja se udeleže lahko otroci naših članov, ki še niso pre-skrbljeni in skrbe za nje starši. Nagrade se izplačujejo v obliki hranilnih vlog pri ljubljanski oziroma mariborski kreditni zadrugi. Rok tekmovanja je do 15. februarja in naj se pošiljajo rešitve pod posebno kuverto na upravni odbor. Na kuverti naj se označi »Nagradno tekmovanje«. Nagrade se določijo po žrebu do 10. februarja in se izdajo izžrebanim hranilne knjižice do 28. februarja. Pravilno rešitev in imena izžrebanih bomo objavili v naslednji številki.

Številnica

I	II						
1	2	3	4	5	6	mala jeza	
6	7	2	9	10		moško ime	
9	11	6	7	1		vladar	
12	9	11	12	13		okoli	
14	6	11	15	6		predmet, ki ga rabi slikar	
10	16	17	6	18	11	6	otok v Aziji
9	12	11	3	4	9	6	francoski otok
2	8	13	6	19	4	8	dolina v Švici
18	2	10	7	6			učenjak Jugosloven
17	4	7	6				žensko ime.

Črke pod I in II čitane navzdol dajo ime slov. pisatelja in dobro znane povesti

Šifriran konjiček

18,24	4,9	15,4	10,15	23,18
1,3	15,14	1,17	20,10	13,5
9,8	2,23		8,19	12,16
1,13	14,2	14,21	2,6	21,11
3,22	9,7	14,12	9,1	1,20

Listnica uredništva.

Koledar 1931. V črkovnici na strani 156. nam je tiskarski škrat izpustil med črkami, iz katerih naj se sestavi besede v črkovnici 1 »r« in 2 »t«, kar so čitatelji najbrže že sami opazili in popravili. Ker je zanimanje za razpisane nagrade veliko in želimo, da čim več rešiteljev tekmuje, smo se odločili podaljšati rok za pošiljanje rešitev do 10. februarja t. l. in se bo vršilo žrebanje do 15. februarja, nakar se razdele nagrade do konca meseca. Pravilno rešitev in imena nagrajenih tekmovalcev objavimo v februarški številki.

*

Dopise za naš list sprejemamo za vsako številko do 10. v mesecu in naprčamo vse naše cenjene sotrudnike, da to upoštevajo in se drže stavljenega roka, da bo mogel list izhajati pravočasno 20. vsak mesec. Članki se honorirajo po svoji vrednosti v okviru, ki ga imamo na razpolago za izdajo lista. Vse cenjene člane in naše prijatelje prosimo, da sodelujejo v našem listu, da zberemo vse naše sile v tem listu in ustvarimo iz njega čim najzanimivejši mesečnik, ki ga bo vsak naš član in prijatelj z veseljem vzel v roko. Prosimo tudi naše tovariše turiste in športnike, da nam odstopijo svoje posnetke iz športnega in turistovskega življenja, ker bomo take stvari prinašali v našem listu. Seveda reflektiramo pri tem samo na stvari, ki niso bile in ne bodo objavljene nikjer drugje.

Vsebina: Na delo do še večje popolnosti (str. 1). — Profesor Totomianz o združništvu (str. 2). — Naši pokušaji oko organizovanja štednje (str. 5). — Konferenca za povzdigo čebelarstva (str. 7). — O siru (str. 9). — Strta mladost (str. 10). — O neumni ženi in še bolj neumni (str. 16). — Uganke.

»Zadrukar« izhaja mesečno 20. in stane celoletno 24 Din, posamezna številka pa 2 Din. Naroča in reklamira se pri upravnem odboru N. Z. U. D. Ž., Ljubljana VII, Mahničeva cesta št. 7, kamor se pošilja tudi dopise. — Odgovorni urednik: Ponikvar Ciril, Ljubljana, Masarykova cesta 7. — Tisk tiskarne Makso Hrovatin v Ljubljani.

OBVESTILA

DOPOLNILNE VOLITVE.

Dopolnilne volitve se bodo v smislu člena 39. združenih pravil vršile z ozirom na izreden porast članstva za okoliš III. Delavnica Maribor, okoliš IV. Kurilnica Maribor in okoliš XI. Ptuj.

Okoliš III. Delavnica Maribor.

Sedež volišča je delavnica Maribor. K temu volišču spadajo vsi člani delavnice Maribor, ki stanujejo v Mariboru, njega okolici in na Teznu. 451 članov voli še 3 delegate in 3 namestnike.

Volitve vodijo tov. Verlič Srečko, Velner Franc, Muraus Alojzij, Vidmar Ivan, Regent Franc, Kralj Herman in Černeka Zmago. Volitve se vršijo v soboto, dne 14. februarja t. l., ob 14. uri v baraki delavnice (obednica).

Okoliš IV. Kurilnica Maribor.

Sedež volišča je kurilnica Maribor. K temu volišču spadajo vsi člani kurilnice Maribor, ki stanujejo v Mariboru, njega okolici in na Teznu. 262 članov voli še 1 delegata in 1 namestnika.

Volitve vodijo tov. Artič Franjo, Toličič Jakob, Božeglav Metod, Veronek Jakob, Ločičnik Albin. Volitve se vršijo v soboto dne 14. februarja ob 12. uri 30 min. v šolski sobi kurilnice Maribor.

Okoliš XI. Ptuj.

Sedež volišča je Ptuj. K temu volišču spadajo postaje, oziroma postajice, Sv. Lovrenc na Dravskem polju, Hajdina in Moškanjci. 98 članov voli še 1 delegata in 1 nam.

Volitve vodi tov. Petrovič Nikolaj. Volitve se vršijo v nedeljo, dne 15. februarja ob 10. uri dopoldne v čakalnici III. razreda postaje Ptuj.

Glasovnice se pošljejo v smislu člena 39. združenih pravil sledeče: za volišče Maribor delavnica tov. Kralju Hermanu, za volišče Maribor kurilnica tov. Artiču Francu in za volišče Ptuj tov. Petroviču Nikoli.

Vsak član potrdi prejem glasovnice z lastnoročnim podpisom. Kolikor bi teh glasovnic navedeni zaupniki do 7. februarja ne mogli razdeliti med člane, jih vrnejo s seznamom upravnemu odboru Nabavljalne zadruga, da jih dostavi ostalim članom po pošti. Glasovnice s seznamom pošljemo zaupnikom 29. januarja. Istotako se zaupnikom dostavi pravočasno imenik vseh članov, ki imajo pravico voliti. Pravico voliti imajo vsi do 31. decembra 1930. pristopivši člani. Glasovnico mora vsak član lastnoročno podpisati. Delegati, ki fungirajo obenem kot zaupniki zadruga, naj skrbijo, da se pri volitvah in pobiranju glasovnic ne bo vršila prav nikakava zloraba ali nasilje. Članstvo mora imeti v tem oziru popolno svobodo, da voli delegate po svoji svobodni vesti. Na vsak način pa se mora preprečiti, da bi kdo smatral te volitve za teror.

Prosimo, da se vsa volišča drže dneva in ure, kot je razglašeno v gornjem razpisu za posamezna volišča.

Funkcijska doba teh izvoljenih delegatov traja samo eno leto, ker se vrše v smislu citiranega člena združenih pravil za leto 1932. itak volitve vseh delegatov.

ČLANSKI SESTANKI.

Dne 12., 14., 15. in 22. februarja 1931 se skličejo v smislu združenih pravil sestanki delegatov in članov Nabavljalne zadruga.

V smislu čl. 39. združenih pravil se stavi na teh sestankih tudi konkretne predloge za občni zbor, v kolikor jih upravni odbor ni kompetenten rešiti v svojem delokrogu. O sestanku je treba sestaviti zapisnik in ga z event. predlogom predložiti upravnemu odboru. Zapisnik podpišeta voditelj sestanka in zapisnikar, ki se izvoli na sestanku.

Po sklepu občnega zborā z dne 21. aprila 1929 zastopajo članstvo tudi na letošnjem občnem zboru delegati, odnosno njih namestniki, ki so bili izvoljeni dne 23. in 24. februarja 1929.

Sestanek okoliša I., kurilnica I, Ljubljana gl. kol., se vrši v soboto, dne 14. februarja, ob 12. uri 30 minut v šolski sobi kur. I. Sestanku predseduje tov. Gale Rudolf.

Sestanek okoliša II., Ljubljana gl. kol., se vrši v steklenem salonu restavracije na glavnem kolodvoru dne 15. februarja ob 9. uri dopoldne. Sestanku predseduje tovariš Roter Albin.

Sestanek okoliša III., kurilnica II, Ljubljana gor. kol., se vrši v soboto, dne 14. februarja ob 12. uri v šolski sobi kur. II. Sestanku predseduje tov. Košak Franc.

Sestanek okoliša IV., Ljubljana gor. kol., se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 9. uri zjutraj v šolski sobi na postaji Ljubljana gor. kolodvor. Sestanku predseduje tov. Černivec Engelbert.

Sestanek okoliša V., Direkcija drž. žel. Ljubljana, se vrši v četrtek, dne 12. februarja, ob 18.15 v salonu restavracije »Miklič«, Kolodvorska ulica. Sestanku predseduje tov. Deržič Ivan.

Sestanek okoliša VI., to so člani progovnih sekcij, signalne delavnice in mostovne delavnice v Ljubljani, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 10. uri dopoldne v Prešernovi sobi pri »Novem svetu«. Sestanku predseduje tov. Juh Leopold.

Sestanek okoliša VII., Bistrica—Boh. jezero, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, v čakalnici III. razreda, ob 10. uri 30 minut. Sestanku predseduje tov. Rozman Ivan.

Sestanek okoliša VIII., Bled—Jezero, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, v čakalnici III. razreda postaje Boh. Bela, ob 11. uri dopoldne. Sestanku predseduje tovariš Stare Valentin.

Sestanek okoliša IX., Jesenice, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, v šolski sobi postaje Jesenice, ob 10. uri dopoldne. Sestanku predseduje tov. Veber Anton.

Sestanek okoliša X., Kranjska gora, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 9. uri dopoldne v čakalnici III. razreda. Sestanku predseduje tov. Kavčič Drago.

Sestanek okoliša XI., Lesce—Bled, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 10. uri dopoldne v čakalnici III. razreda. Sestanku predseduje tov. Vovk Franc II.

Sestanek okoliša XII., Kranj, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 11. uri 30 min. v čakalnici II. razreda postaje Kranj. Sestanku predseduje tov. Kralj Ivan.

Sestanek okoliša XIII., Škofja Loka, se vrši dne 15. februarja, ob 16. uri v gostilni pri Anzelcu poleg kolodvora. Sestanku predseduje tovariš Pleničar Ferdo.

Sestanek okoliša XIV., Medvode, se vrši dne 15. februarja, ob 8. uri dopoldne v čakalnici III. razreda postaje Medvode. Sestanku predseduje tov. Jank Gabrijel.

Sestanek okoliša XV., Št. Vid—Vižmarje, se vrši dne 15. februarja, ob 9. uri v čakalnici II. razreda. Sestanku predseduje tov. Gabrovšek Alojzij.

Sestanek okoliša XVI., Kamnik, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 9. uri v čakalnici II. razreda postaje Kamnik. Sestanku predseduje tov. Gabrovec Franc.

Sestanek okoliša XVII., Trzin, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja ob 9. uri dopoldne v čakalnici. Sestanku predseduje tovariš Mušič Peter.

Sestanek okoliša XVIII., Šmarje—Sap, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 9. uri dopoldne v čakalnici III. razreda postaje Šmarje—Sap. Sestanku predseduje tov. Janežič Franc.

Sestanek okoliša XIX., Grosuplje, se vrši v nedeljo, dne 22. februarja, ob 9. uri v čakalnici III. razreda postaje Grosuplje. Sestanku predseduje tov. Janežič Alojzij.

Sestanek okoliša XX., Kočevje, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 9. uri 30 min. v čakalnici III. razreda postaje Kočevje. Sestanku predseduje tov. Kovačič Ivan.

Sestanek okoliša XXI., Trebnje, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 10. uri v čakalnici III. razreda postaje Trebnje. Sestanku predseduje tov. Eršte Alojzij.

Sestanek okoliša XXII., Novo mesto, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 18. uri v čakalnici III. razreda postaje Novo mesto. Sestanku predseduje tov. Jelenec Franc.

Sestanek okoliša XXIII., Uršna sela—Toplice, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 10. uri v čakalnici III. razreda postaje Uršna sela. Sestanku predseduje tov. Krumberger Alojzij.

Sestanek okoliša XXIV., Črnomelj, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 11. uri 30 min. v čakalnici III. razr. postaje S e m i č. Sestanku predseduje tov. Schwarz Gvidon.

Sestanek okoliša XXV., Bujarci, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 10. uri v čakalnici postaje K a m a n j e. Sestanku predseduje tov. Susič Peter.

Sestanek okoliša XXVI., Rakek, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja ob 9. uri 19 minut v čakalnici III. razreda postaje Rakek. Sestanku predseduje tov. Omahen Ivan.

Sestanek okoliša XXVII., Logatec, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 10. uri v gostilni Kunc v Dolenjem Logatcu. Sestanku predseduje tov. Mlakar Albin.

Sestanek okoliša XXVIII., Borovnica, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 8. uri v čakalnici III. razreda postaje Borovnica. Sestanku predseduje tov. Gabrijel Drago.

Sestanek okoliša XXIX., Brezovica, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 11. uri v čakalnici III. razreda postaje Brezovica. Sestanku predseduje tov. Tavčar Ivan.

Sestanek okoliša XXX., Zalog, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja ob 10. uri v čakalnici III. razreda postaje Zalog. Sestanku predseduje tov. Štemberger Leopold.

Sestanek okoliša XXXI., Kresnice, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja ob 14. uri 30 minut v čakalnici postaje Kresnice. Sestanku predseduje tov. Dimec Albert.

Sestanek okoliša XXXII., Litija, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 13. uri 15 minut v čakalnici III. razreda postaje Litija. Sestanku predseduje tov. Wolbang Artur.

Sestanek okoliša XXXIII., Trbovlje, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 9. uri dopoldne v čakalnici III. razreda postaje Trbovlje. Sestanku predseduje tovariš Špindler Erhard.

Sestanek okoliša XXXIV., Zidani most, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja ob 9. uri dopoldne v šolski sobi postaje Zidani most. Sestanku predseduje tov. Šinkovec Fr.

Sestanek okoliša XXXV., Brežice, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 10. uri v čakalnici III. razreda postaje Brežice. Sestanku predseduje tov. Drovenik Emerik.

Sestanek okoliša XXXVI., Celje, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 10. uri v solski sobi postaje Celje. Sestanku predseduje tov. Zorman Josip.

Sestanek okoliša XXXVII., Polzela—Braslovče, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 15. uri v čakalnici III. razreda postaje Polzela—Braslovče. Sestanku predseduje tovariš Bernjot Ivan.

Sestanek okoliša XXXVIII., Velenje, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 18. uri v čakalnici III. razreda postaje Velenje. Sestanku predseduje tov. Lavrič Joško.

Maribor. Sestanek okoliša I. Maribor gl. kol., okoliša II., Maribor kor. kol., okoliša III. Delavnice Maribor in okoliša IV. kurilnica Maribor se vrši v nedeljo dne 15. februarja ob 10. uri dopoldne v mali dvorani Narodnega doma v Mariboru. Sestanku predseduje delegat, ki se izvoli na sestanku.

Sestanek okoliša V., Hoče, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja ob 10. uri v čakalnici postaje Hoče. Sestanku predseduje tov. Flis Anton.

Sestanek okoliša VI., Pragersko, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja ob 9. uri v čakalnici III. razreda postaje Pragersko. Sestanku predseduje tov. Skapin Karol.

V okolišu VII. Poljčane se sestanek ne vrši, člani se pa lahko udeleže sestankov sosednjih okolišev.

Sestanek okoliša VIII. Grobelno se vrši dne 15. februarja v čakalnici III. razreda postaje Grobelno ob 8. uri 30 min. Sestanku predseduje tov. Obersnel Franjo.

Sestanek okoliša IX., Rogatec, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 18. uri v čakalnici III. razreda postaje Rogatec. Sestanku predseduje tov. Čujež Jurij.

Sestanek okoliša X., Št. Ilj, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja ob 8. uri v čakalnici postaje Št. Ilj. Sestanku predseduje tov. Jordan Andrej.

Sestanek okoliša XII., Ormož, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 8. uri v čakalnici II. razreda postaje Ormož. Sestanku predseduje tov. Čuček Ivan.

Sestanek okoliša XIII., Čakovec se vrši v nedeljo, dne 15. februarja ob 9. uri v Čakovcu v čakalnici II. razreda. Sestanku predseduje tov. Sovre Franc.

Sestanek okoliša XIV., Ljutomer, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 8. uri 30 minut v čakalnici III. razreda postaje Ljutomer. Sestanku predseduje tovariš Janšovec Ivan.

Sestanek okoliša XV., Murska Sobota, se vrši v nedeljo, dne 16. februarja, ob 9. uri 30 minut v gostilni pri kolodvoru v Murski Soboti. Sestanku predseduje tov. Friškovec Maks.

Sestanek okoliša XVI., Ruše, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 7. uri 15 min. v čakalnici postaje Ruše. Sestanku predseduje tov. Pintar Miha.

Sestanek okoliša XVII., Vuhred—Marenberg, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja ob 8. uri v Vuzenici, v gostilni Miroslav Premru, Trg 5. Sestanku predseduje tov. Križan Franc.

Sestanek okoliša XVIII., Dravograd—Meža, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 8. uri v čakalnici III. razreda postaje Dravograd—Meža. Sestanku predseduje tov. Stergar Franc.

Sestanek okoliša XIX., Slovenjgradec, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja ob 9. uri v čakalnici III. razreda postaje Slovenjgradec. Sestanku predseduje tov. Lahovnik Jože.

Sestanek okoliša XX., Gornji Dolič, se vrši v nedeljo, dne 15. februarja, ob 10. uri dopoldan v čakalnici III. razreda postaje Mislinje. Sestanku predseduje tov. Koželj Franjo.

Sestanku sme, oziroma imajo pravico, prisostvovati samo .lani Nabavljalne zadruga. Tozadevna navodila voditeljem sestanka s seznanom delegatov, oziroma njih namestnikov, ki bodo zastopali članstvo na letošnjem občnem zboru, se bode pravočasno dostavilo.

Upravni odbor.

Koliko jamči član v zadrugi?

Na vprašanje nekaterih članov, kaj pomeni onih 1200 Din »jamstva«, ki jih omenja delegat g. Mušič iz Trzina, pojasnimo:

Za člane in za trgovsko javnost so merodajna pravila, ki jasno določajo: Zadrुžni delež znaša 300 Din, jamstvo znaša poleg tega še dvakrat toliko (tedaj skupno 900 Din). Tako je zapisano za našo zadrugo v trgovskem registru, tako je bilo objavljeno v »Službenih Novinah« in tako informacijo imajo na podlagi uradnih objav o naši Kreditni zmožnosti vpisano razne banke in informacijski uradi, sploh ustanove, ki se interesirajo za to.

Sklep občnega zbora, na podlagi katerega se sme zadruga zadolžiti na vsakega člana do zneska 1200 Din, je interna stvar med članstvom in upravnim odborom. Formalnost, katero predpisuje člen 38. Uredbe o nab. zadrugah. Ako sklene občni zbor, da se zadruga lahko zadolži po 100.000 Din na člana (recimo, za vsakega člana kupimo eno hišo), ne bo znašalo naše legalno jamstvo napram javnosti nič več kot 900 Din na člana.

Imamo vse polno takih stanovanjskih zadrug in delniških družb in privatnikov, ki bi se radi zadolžili, cela zadruga in vsak poedini član za 100.000 Din, pa jih niti ne vprašajo za njih želje, temveč pogledajo v pravila, koliko znaša zakonito jamstvo in če zmorejo še to jamstvo, a še potem včasih ne dajo posojila.

Če ne bi imeli v smislu Uredbe takega sklepa, ali če bi prodrli predlog delegata g. Mušiča, da se ne smemo nikjer zadolžiti, tedaj nam odtegne Savez kredit — posojilo, ki nas stane 4%. Kapital, s katerim smo si pomagali v najtežjih časih.

Prejeli smo druge predloge, ki pravijo: Čemu bi zbirali dobiček in rezervni kapital, saj imamo v rokah poceni kapital Saveza, čemu bi ga vračali? Saj je ta kapital deloma tudi naša last!

Evo Vam dveh predlogov! Mušičev, ki ne mara posojila, tudi Savezovega ne, po 4% — in drugi — ki reklamira čim več cenenege denarja, če ne za nabavljalno zadrugo pa za hranilnico.

Сигурет и нис бали еден

